

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA LUBLIN

z dnia ..... 2017 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 j.t.), w związku z art. 44 ust. 1 i 2, art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.) po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie Rada Miasta Lublin, uchwała co następuje:

§ 1.

Ustanawia się następujące drzewa pomnikami przyrody oraz nadaje się im numery w Gminnym Rejestrze Pomników Przyrody (dalej w skrócie GRPP):

1. Aleja 20 lip drobnolistnych *Tilia cordata* o obwodach pni: 1. 359 cm; 2. 241 cm; 3. 268 cm; 4. 216 cm; 5. 211 cm; 6. 230 cm; 7. 223 cm; 8. 131 cm; 9. 240 cm; 10. 187 cm; 11. 197 cm; 12. 208 cm; 13. 322 cm; 14. 182 cm; 15. 222 cm; 16. 199 cm; 17. 301 cm; 18. 142 cm; 19. 155 cm; 20. 264 cm, rosnących na terenie działki nr ew. 37/34 (obręb 49 - Zemborzyce Kościelne II, Arkusz 5) przy ul. Krężnickiej w Lublinie na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji "BYSTRZYCA" Sp. z o. o. w Lublinie - **nr GRPP 35**.

2. Aleja 32 kasztanowców zwyczajnych *Aesculus hippocastanum* o obwodach pni: 1. 221 cm, 2. 212 cm, 3. 281 cm, 4. 322 cm, 5. 254 cm, 6. 300 cm, 7. 292 cm, 8. 207 cm, 9. 235 cm, 10. 300 cm, 11. 286 cm, 12. 233 cm, 13. 414 cm, 14. 270 cm, 15. 173 cm, 16. 253 cm, 17. 239 cm, 18. 207 cm, 19. 271 cm, 20. 354 cm, 21. 266 cm, 22. 248 cm, 23. 320 cm, 24. 260 cm, 25. 303 cm, 26. 306 cm, 27. 266 cm, 28. 406 cm, 29. 190cm, 30. 282 cm, 31. 260 cm, 32. 292 cm, rosnących na terenie działki nr ew. 37/34 (obręb 49 - Zemborzyce Kościelne II, Arkusz 5) przy ul. Krężnickiej w Lublinie na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji "BYSTRZYCA" Sp. z o. o. w Lublinie - **nr GRPP 36**.

§ 2.

Położenie pomników przyrody wymienionych w §1 określa załącznik graficzny do niniejszej uchwały.

§ 3.

Ustanowienie powyższych drzew pomnikami przyrody ma na celu ochronę tworów przyrody ożywionej, charakteryzujących się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, a także szczególnymi cechami osobniczymi, takimi jak rozmiar i wiek.

§ 4.

W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w §1, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcenia obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem związanych z bezpieczeństwem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;

- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkownika ziemi;
- 6) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5.

W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w §1, w ramach czynnej ochrony ustala się możliwość:

- 1) wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających;
- 2) dokonywania zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu.

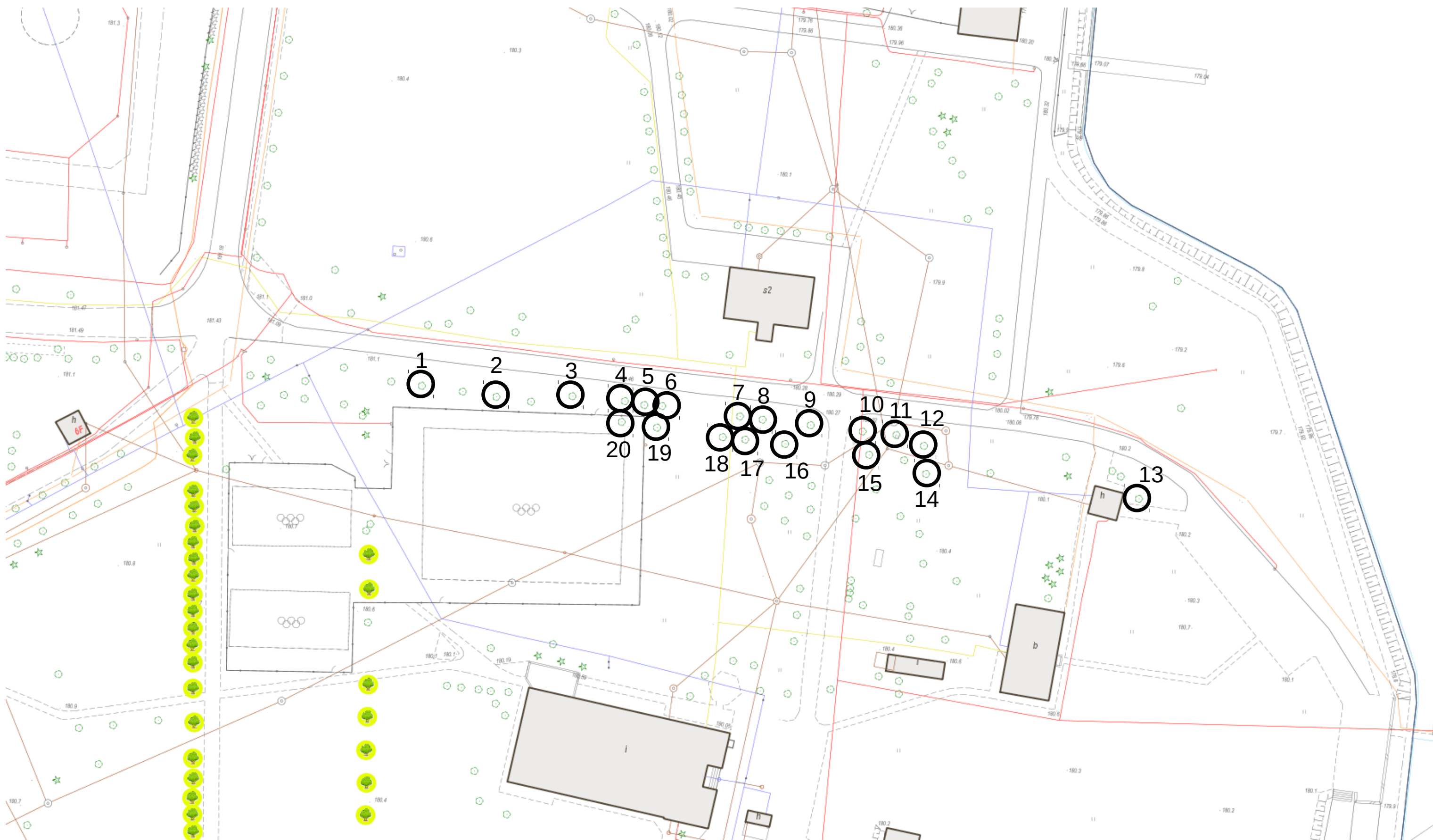
§ 6.

Wykonanie uchwały oraz nadzór nad ustanowionymi niniejszą uchwałą pomnikami przyrody powierza się Prezydentowi Miasta Lublin.

§ 7.

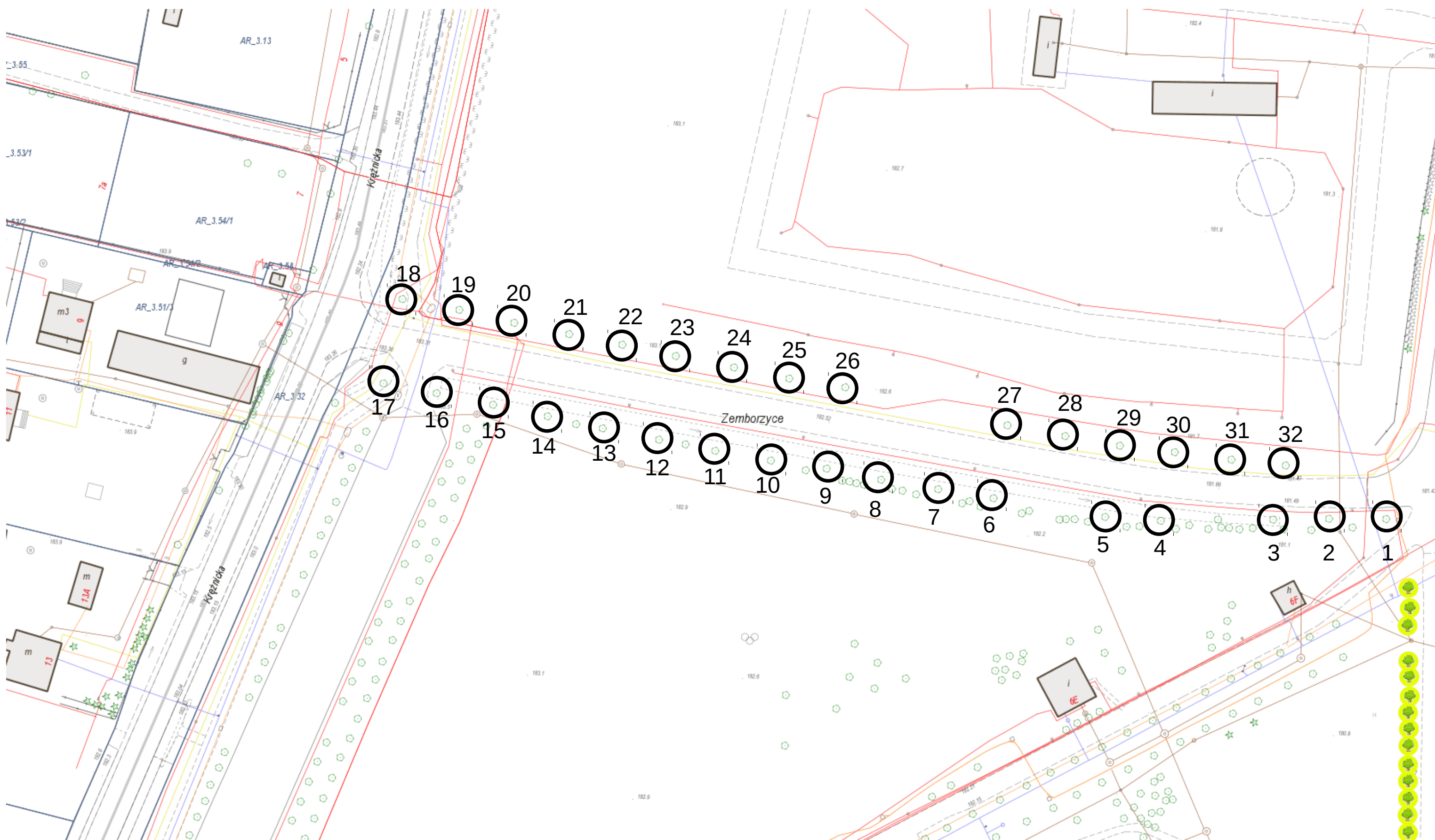
Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Lokalizacja alei lip drobnolistnych na terenie dz. ew. nr 37/34 (obręb 49-Zemborzyce Kościelne II, Ark. 5) przy ul. Krężnickiej w Lublinie

Lipy drobnolistne o obw. pni: 1. 359 cm, 2. 241 cm, 3. 268 cm, 4. 216 cm, 5. 211 cm, 6. 230 cm, 7. 223 cm, 8. 131 cm, 9. 240 cm, 10. 187 cm, 11. 197 cm, 12. 208 cm, 13. 322 cm, 14. 182 cm, 15. 222 cm, 16. 199 cm, 17. 301 cm, 18. 142 cm, 19. 155 cm, 20. 264 cm

Lokalizacja alei kasztanowców zwyczajnych na terenie dz. ew. nr 37/34 (obręb 49-Zemborzyce Kościelne II, Ark. 5) przy ul. Krężnickiej w Lublinie

Kasztanowce zwyczajne o obwodach pni: 1. 221 cm, 2. 212 cm, 3. 281 cm, 4. 322 cm, 5. 254 cm, 6. 300 cm, 7. 292 cm, 8. 207 cm, 9. 235 cm, 10. 300 cm, 11. 286 cm, 12. 233 cm, 13. 414 cm, 14. 270 cm, 15. 173 cm, 16. 253 cm, 17. 239 cm, 18. 207 cm, 19. 271 cm, 20. 354 cm, 21. 266 cm, 22. 248 cm, 23. 320 cm, 24. 260 cm, 25. 303 cm, 26. 306 cm, 27. 266 cm, 28. 406 cm, 29. 190cm, 30. 282 cm, 31. 260 cm, 32. 292 cm,

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.) formami ochrony przyrody są między innymi pomniki przyrody. W myśl art. 40 ww. ustawy, pomnikami przyrody definiuje się pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyiska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Do Biura Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin wpłynęły wnioski od Miejskiego Konserwatora Zabytków w sprawie uznania za pomnik przyrody następujących dwóch alei drzew rosnących na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji "BYSTRZYCA" Sp. z o. o., przy ul. Krężnickiej w Lublinie.

1. Aleja 20 lip drobnolistnych
2. Aleja 32 kasztanowców zwyczajnych

Wniosek o ustanowienie powyższych drzew jako pomniki przyrody zawierał następujące uzasadnienie: *"Drzewa rosną na terenie dawnego zespołu dworskiego w Zemborzycach. Obecnie na tym obszarze znajdują się tylko dwa budynki historyczne: dawny spichlerz oraz dawna stajnia, oba, w szczególności spichlerz, zachowane w dużym stopniu autentyczności substancji i formy. Szczególną wartością jest drzewostan, zachowany wśród nowszych nasadzeń, pochodzących w większości z lat 70 XX wieku, sięgający wiekiem początków XIX wieku, o bardzo czytelnej w terenie kompozycji nawarstwionego historycznie założenia parkowego, w skład której wchodzi przede wszystkim:*

- Szeroka aleja lipowa (k. XVIII/pocz. XIX w.), czy raczej obramiony szpalerami lip dawny parter ogrodowy, położona południkowo, w zachodniej części dawnego zespołu, między aleją kasztanowców a doliną, otwarta widokowo początkowo na dolinę Bystrzycy, aktualnie na lustro wody Zalewu Zemborzycy. Wśród kilkudziesięciu drzew alei kilkanaście lip sięgało ponad 400 cm obwodu, największa topola ma ponad 640 cm obwodu pnia. Aleja jest aktualnie pomnikiem przyrody.

*- **Aleja lipowa** - krótka, wąska i słabiej zachowana, ale wciąż czytelna, biegnąca równoleżnikowo w sąsiedztwie dawnego dworu, być może skierowana pierwotnie na jego boczną elewację, niewykluczone, że najstarsza na obszarze parku, stanowiąca relikw kompozycji ogrodu z epoki staropolskiej (jest widoczna na mapie Heldensfelda z lat 1801-1804 i na mapie Zemborzyc z 1822 roku, przechowywanej w Archiwum Państwowym w Radomiu)*

*- **Aleja kasztanowców** - biegnąca równoleżnikowo od ul. Krężnickiej w kierunku dawnego dworu i folwarku, pochodząca zapewne z połowy XIX wieku."*

Ustanowienie proponowanych pomników przyrody przyczyni się do podkreślenia wartości kulturowo-przyrodniczo-edukacyjnej miasta Lublina oraz do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców i dbałości o walory przyrody. Kształtowanie właściwych podstaw człowieka wobec przyrody, poprzez edukację i informowanie, jest obowiązkiem wynikającym z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Objęcie tych drzew ochroną prawną i otoczenie ich szczególną opieką pozwoli na ich zachowanie dla przyszłych pokoleń.

Zgodnie z art. 44 ust 1 cytowanej wyżej ustawy, ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. W mieście Lublin znajduje się 58 Pomników Przyrody. Podjęcie niniejszej uchwały zwiększy liczbę drzew o statusie pomnika przyrody, które rosną na terenie miasta Lublin.

Ze względu na brak aktu wykonawczego do ustawy o ochronie przyrody, który jednoznacznie określałby wielkości obwodów pni poszczególnych gatunków drzew, kwalifikujących je do objęcia ochroną prawną, celem wytypowania drzew, które można uznać za

pomniki przyrody, należy posłużyć się opracowaniami naukowymi i popularno-naukowymi. Są to między innymi opracowania:

- 1) Ruciński P. 1998. Motywy i kryteria uznawania tworów przyrody za pomniki. Las Polski. 23:7-10;
- 2) Kujawa-Pawlaczyk J., Pawlaczyk P. 1999. Cedyński Park Krajobrazowy. Operat ochrony ekosystemów leśnych do Planu Ochrony Parku.

Z cytowanych wyżej opracowań wynika, że minimalny obwód dla lipy wynosi 300 m; kasztanowca zwyczajnego - 300 cm.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016r., poz. 2134 ze zm.), objęcie ochroną prawną wyżej wymienionych drzew, jest jednoznaczne z wprowadzeniem różnych zakazów.

"Wobec pomników przyrody wprowadzono następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcenia obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem związanych z bezpieczeństwem przeciwsztermowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkownika ziemi;
- 6) umieszczania tablic reklamowych"

Zakazy te nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Wprowadzenie zakazów pozwoli na pełniejsze zabezpieczenie przed bezmyślnym niszczeniem cennych walorów przyrodniczych drzew.

Natomiast w §5 niniejszej uchwały ustalono możliwość wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających oraz dokonywania zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ustanowionych pomników przyrody.

Pozwoli to na szybkie reagowanie i przeprowadzenie stosownych zabiegów w celu zachowania jak najlepszej kondycji drzew, po nagłych zdarzeniach atmosferycznych.

Ustanowienie przedmiotowych drzew pomnikami przyrody niesie ze sobą koszty związane z oznakowaniem tabliczkami informacyjnymi, wskazującymi na status prawny drzew będących pojedynczymi tworam przyrody żywej.

Zgodnie z art. 44 ust. 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.) projekt uchwały powołującej pomniki przyrody uzgodniono z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a także otrzymano zgody posiadacza nieruchomości na ustanowienie tych drzew jako pomniki przyrody.